

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 26
Birželio - June 29, 1990

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Lietuvos Aukšč. taryba pradėjo svarstyti vyriausybės pasiūlytą planą paskelbti nepriklausomybės atstatymo deklaracijos moratoriumą, jei Sovietų Sąjunga tuojau pat panaikins ūkinę blokadą ir pradės derybas dėl Lietuvos nepriklausomybės. Moratoriumas galiotų tik derybų laikotarpiui. Esą galimas dalykas, kad tuo reikalu gali būti įvykdytas gyventojų atsilaukimas.

NYT birželio 19 vedamuoju teigia, kad prezidento George Bush susilaikymas kritikuoti Gorbačiova dėl jo veiksmų prieš Lietuvą pasiteisinęs, nes Gorbačiovas palengvinęs blokadą. Dabar tik nuo Lietuvos parlamento priklauso, ar derybos galės prasidėti. Vedamasis ragina, kad ir Kongresas tuoj pat patvirtintų pasirašytą su Sov. S-ga prekybos sutartį ir padėtų Gorbačioviui užbaigti reikalą.

Sov. S-ga birželio 13 padidino natūralių dujų tiekimą Jonavos trašų fabrikui.

Izraelio min. pirmininkui Yitzhak Shamir paskelbus naujus griežtesnius reikalavimus taikos derybom su palestiniečiais, valst. sekretorius James A. Baker įspėjo Izraelį, kad JAV nesisims jokios iniciatyvos derybom pradėti tol, kol pats Izraelis to neparašys.

Alžiro pirmus laisvus savivaldybinius rinkimus laimėjo kraštutinės islamo fundamentalistų partijos kandidatai. Tai sukėlė visų arabų valstybių susirūpinimą.

Rumunijos opozicijos partijų nepasitenkinimas prezidentu Ion Iliescu vyriausybę dėl jos sudėty tebesančių komunistų pavirto į riaušes, kurių metu buvo užpulta ir sudeginta policijos būstinė, sunaikinta televizijos stotis ir sudeginta daug autovežimių. Malšindama demonstracijas, policija 4 žmones nušovė ir 93 sužeidė. Vėliau Iliescu paragino angliakasių ginti vyriausybę nuo "fašistų". Suvežti angliakasiai lazdom daugelį demonstruojančių sužeidė. Tai sukėlė Vakarų valstybių protestus, o Rumunijai pažadėta ūkinė parama buvo sustabdyta. Demonstracijos tebevyksta ir toliau.

Sov. S-gos Liaudies atstovų kongresas suteikė prezidentui Gorbačioviui mandatą paskubinti ūkinį persitvarkymą, bet panaikino numatytą duonos ir kitų maisto produktų kainų pakėlimą liepos 1.

Prezidentas George Bush pavėdė savo štabo viršininkui John H. Sununu supažindinti Gorbačiovo patikėtinį Michail S. Skarbarnia su prezidento štabo veiklos metodais Baltuosiuose Rūmuose ir vėliau, štabo viršininkui nuvykus į Maskvą padėti suorganizuoti Gorbačiovo štabo įstaigą.

Nikaragvos prezidentė Violeta Barrios de Chamorro įsakė 1/3 sumažinti krašto ginkluotąsias pajėgas iš 61,000 iki 41,000 iki rugsėjo 3. Ateity numatoma turėti tik savanorių armiją, o visus pašauktuosius į karinę tarnybą paleisti į atsargą iki gruodžio 7.

Iranas sutiko sumokėti Amoco korporacijai 600 mil. dol. už jos nusavintus turtus Irane.

LIKĘ IŠPŪDŽIAI IŠ KOPENHAGOS KONFERENCIJOS

(New Yorkas, 1990 birželio 12, LIC) PLB-nės vicepirmininkei Gabijai Petrauskienei koordinuojant, Lietuvos atstovas deputatas V. Čepaitis aplankė eilę delegacijų Kopenhagos konferencijoje, pranešė LIC. Lydint Petrauskienei, bei talkinant kitai PLB-nės atstovei G. Damušytei, Čepaitis susitiko su delegacijų galvom, nušviesdamas Lietuvos politinę padėtį ir keldamas opiausius šiuolaikinius rūpesčius.

Pvz., šalia kitų rūpimų klausimų, Čepaitis ir Petrauskiene danų delegacijai išreiškė protestą prieš Danijos Raudonojo Kryžiaus tendenciją raportą apie Lietuvos medicinos dabartinę padėtį.

Kaip žinia, Danijos Raudonasis Kryžius pasiuntė delegaciją į Lietuvą iširti gydymo padėtį Maskvai paskelbus blokadą. Pasak Lietuvos Sveikatos Apsaugos ministro Juozo Oleko, jam nežinant, Danijos Raudonojo Kryžiaus atstovai aplankė spec-ligonines, kur susidarė neteisinga tikrosios padėties vaizdą. Be kita ko, Tarptautinis Raudonasis Kryžius nepripažįsta Lietuvos Raudonojo Kryžiaus, o tik visąsąjunginį vienetą Maskvoje.

Danijos Raudonojo Kryžiaus pokelioninė išvada: Lietuvos padėtis nekatastrofinė; ji nesiskiria nuo padėties TSRS. Dėka šios iškraipytos išvados bent viena Vakarų Europos vyriausybė atmetė numatytą humanitarinę pašalpą Lietuvai. Čepaičiui ir Petrauskienei išdėčius tikrąją padėtį ir paaiškinus kokią žalą ši neteisinga išvada padarė, Danijos delegacija Kopenhagoje žadėjo šį klausimą išsiaiškinti ir pasistengti jį atitaisyti.

Tuo tarpu PLB-nės atstovai susitiko su Tarptautinės žmogaus teisių asociacijos atstovom,

atvykusiom į Kopenhagos konferenciją iš Frankfurto, ir aptarė galimus bendradarbiavimo būdus. Ši organizacija šiomis dienomis siunčia stambesnę vaistų krovinį į Lietuvą.

Pasimatymų su Kopenhagos delegatais pagrindinis tikslas: įtaigoti delegacijas stipriau pasisakyti Lietuvos atžvilgiu, keliant žmogaus teisių ir žmogiškumo pažeidimus pagrindinėse ir darbo sesijose, bei privačiuose pokalbiuose su Sovietų delegatais. Čepaitis, kuris atvyko į Kopenhagą PLB-nės kvietimu, kiekvienai delegacijai įteikė G. Petrauskienei iniciatyva paruoštą PLB-nės memorandumą apie žmogaus teisių pažeidimus. Šiame leidinyje sukauptos žinios nušviečia įvairias problemas: sunkią lietuvių kareivių būklę, pašto ir komunikacijos varžymą, vizų blokavimą, ekologinę katastrofą ir pan. Memorandumas papildytas gautais dokumentais iš Lietuvos.

Šalia Islandijos Užsienio reikalų ministro stipraus pasisakymo už Pabaltijo kraštų nepriklausomybę, kelios kitos delegacijos CSCE konferencijoje Kopenhagoje paminėjo Lietuvos vardą savo kalbose.

Didžiosios Britanijos Užsienio reikalų ministras Sir Douglas Hurd išreiškė susirūpinimą dėl interesų konflikto, kuris iškilo tarp tarybinės valdžios ir trijų Baltijos respublikų.

Nepaisant tam tikrų teigiamų signalų, "mes esame susijaudinę dėl progreso stokos ir dėl Lietuvos esamųjų sunkumų, kuriuos iššaukė sovietų ekonominė blokada", tvirtino Hurd. "Mes vėl, kaip ir anksčiau, raginame Sovietų valdžią parodyti lankstumą..., kuris sudarytų sąlygas konstruktyviam dialogui... privedančiam kuo greičiau prie vi-

siems patenkinamos išeities".

Kalbėdamas apie dramatiškus pasikeitimus centrinėje ir rytų Europoje, Airijos Užsienio reikalų ministeris Gerard Collins sakė, kad Europos Bendruomenė (European Community) remia šias politines ir ekonomines reformas. Šiame kontekste jis atkreipė dėmesį į tai, kad CSCE principų įgyvendinimas dar kai kur gerokai šlubuoja. Pvz., dvylikos kraštų vadovybės, įeinančios į Europos tarybą, "jau ne kartą yra išreiškusios susirūpinimą dėl Lietuvos padėties. Mes atidžiai sekame padėtį toliau ten ir kitose Baltijos respublikose. Mes tvirtai tikime, kad reikia prieiti prie visiems patenkinamos išvados, ir kad ją galima rasti tik per dialogą. Smurto priemonės nepadės pasiekti sprendimo. Mes pakartotinai raginame... greičiausiu laiku pradėti konstruktyvias diskusijas".

JAV Valstybės departamento sekretorius James A. Baker III Kopenhagoje tvirtino, kad Washingtono pasitarime, "prezidentas Bush išreiškė mūsų gilų nepasitenkinimą sovietų linija Pabaltijo nepriklausomybės klausimu. Jis vėl pabrėžė, kad mūsų požiūriu reikia pradėti sistematinį dialogą, kad Pabaltijo žmonių lūkesčiai galėtų išsipildyti".

(Bus daugiau)

Gintė Damušytė (LIC)

Abiem Vokietijom pradėjus bendradarbiauti, Rytų Vokietijos policija areštavo ten iki šiol prieglaudą radusius Vakarų Vokietijoj veikusius Raudonosios Armijos teroristų grupės 9 narius ir perdavė juos Vakarų Vokietijos policijai.

Tėv. Dr. Leonardas Andriekus, OFM, birželio 29 švenčias kunigystės 50 metų sukaktį.

SVEIKINAME SUKAKTUVININKĄ!

Birželio 29 sueina 50 metų, kaip Tėv. dr. Leonardas Andriekus, OFM, įšventintas į kunigystę.

Jis gimė 1914 liepos 14 Barstyčiuose, pakrikštytas buvo Kazimiero vardu.

1934 įstojo į pranciškonių vienuolyną ir gavo Leonardo vardą. Teologiją studijavo Austrijoje, Jugoslavijoje, Italijoje. Italijoje 1940 birželio 29 įšventintas į kunigystę. Šv. Antano universitete 1945 gavo daktaro laipsnį. Į Ameriką atvyko 1946 ir ėjo vienuolynuose įvairias pareigas — buvo vienuolyno viršininkas, spaudos konferencijoj pareiškė, kad KGB ir toliau vykde gyventojų sekimą ir naudojo tuos pačius metodus, kuriuos ji naudojo prieš 20 metų — infiltruoja į įvairias organizacijas, įskaitant ir stačiatikių Bažnyčios sinodą, nusiklauso pasikalbėjimus telefonu, o parlamento sudarytas komitetas KGB veiklai sekti vengia savo uždavinį vykdyti.

Sri Lankos vyriausybė ir prieš ją veikią Tamil partizanai paskelbė paliaubas. Iki šiol per jų kovas žuvo apie 11,000 žmonių.

1934 įstojo į pranciškonių vienuolyną ir gavo Leonardo vardą. Teologiją studijavo Austrijoje, Jugoslavijoje, Italijoje. Italijoje 1940 birželio 29 įšventintas į kunigystę. Šv. Antano universitete 1945 gavo daktaro laipsnį.

Į Ameriką atvyko 1946 ir ėjo vienuolynuose įvairias pareigas — buvo vienuolyno viršininkas, spaudos konferencijoj pareiškė, kad KGB ir toliau vykde gyventojų sekimą ir naudojo tuos pačius metodus, kuriuos ji naudojo prieš 20 metų — infiltruoja į įvairias organizacijas, įskaitant ir stačiatikių Bažnyčios sinodą, nusiklauso pasikalbėjimus telefonu, o parlamento sudarytas komitetas KGB veiklai sekti vengia savo uždavinį vykdyti.

Yra išleidęs eilę poezijos knygų: *Atviros marios* 1955, *Saulė kryžiuose* 1960, *Naktigonė* 1963, *Amens in Amber*, versta Demie Jonaitis, *Už vasaros vartų* 1976, *Eternal Dream*, vertė Jonas Zdanys, *Atmink mane rūpintojėli*, Balsai iš anapus 1988.

Sveikiname sukaktuvininką. Ad multos annos!

Vingio parko demonstrantai Vilniuje rodo, kad Lietuva nori likti laisva. Nuotr. V. Kapočiaus

Savaitės įvykiai

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl mano, kad abi Vokietijos gruodžio mėn. jau galės rinkti bendrą parlamentą.

Alžirą valdantis Tautinio išlaisvinimo frontas paragino kitas partijas sudaryti demokratinį jėgų koaliciją, kad savivaldybinius rinkimus laimėję islamo fundamentalistai nepagrobūt valdžios į savo rankas.

Bulgarijos papildomus parlamento rinkimus laimėjo Socialistų partija (buv. komunistų). 400 atstovų parlamente ji turės 211 atstovų, o demokratinį jėgų unija — 114.

Prancūzija, Vakarų Vokietija, Olandija, Belgija ir Luksemburgas sutarė iki 1993 m. įgyvendinti laisvą savo piliečių judėjimą. Esą būsias sustiprintas sekimas, kad sveltimaliai be leidimo nepatektų į susitariančių šalių teritoriją.

Gynybos sekretorius Dick Cheney pateikė kongresui planą per ateinančius 5 metus sumažinti ginkluotųjų pajėgų skaičių 25 proc.

Nikaragvos prezidentė Violeta Barrios de Chamorro painformavo JAV ir Salvadorą, kad per jos teritoriją vis dar siunčiamos ginklų siuntos Salvadora partizanams.

Sov. S-gos Dniepropetrovsko kalėjime dėl žiaurių gyvenimo sąlygų kilo kalinių riaušės, kurių metu buvo paimta įkaitų. Jom malšinti iškviesta kariuomenė įkaitus išlaisvino ir 1 kalinį nušovė, o kitą sužeidė.

Europos bendrosios rinkos valstybės savo konferencijoje nutarė svarstyti, kaip padėti Sov. S-gos prezidentui Gorbačioviui nugalėti ūkinis sunkumus.

JAV susitarė su Japonija sumažinti ten veikiančios Okinava bazės teritoriją ir jos 2000 akrų žemės perduoti japonams.

JAV Aukšč. teismui išaiškinti, kad JAV vėliava gali būti deginama, kongrese daugėja balsų priimti konstitucijos papildymą, uždraudžiantį vėliavos deginimą.

KODĖL IŠVYKTI?

Blokadinis atgimimas, Lietuvos Sąjūdį remiantis savaitraštis, savo birželio 6-13 savaitės numerį paskelbė šį Lietuvos Tautininkų sąjungos kreipimąsi į išvykstančius lietuvius.

„Sunki istoriniu laikotarpiu, kada galingas kaimynas stengiasi perblokti tautą ant kelių ir priversti nepelnytai prašyti atleidimo, mes turime būti ypatingai susitelkę, nesiblaškyti po pasaulio platybes.

Delegacija Kopenhagos konferencijoje. Iš k.: Vliko valdybos vicepirm. A. Budreckis, Norvegijos Užsienio reikalų ministro sekretorius A. Christiansen, Lietuvos Užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, Vliko pirm. dr. K. Bobelis

NORVEGIJOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERAS PRIĖMĖ BALTIEČIUS

1990 m. birželio 9 d. Norvegijos Užsienio reikalų ministras Kjell Magne Bondevik priėmė Lietuvos, Latvijos ir Estijos Užsienio reikalų ministrus — Algirdą Saudargą, Janį Jurkans ir Lennart Meri. Juos lydėjo latviai Olgerts Pavlovskis ir Gunars Meierovics, lietuvis dr. Kazys Bobelis ir estas Maido Kari. Taip pat šioje delegacijoje dalyvavo Maurika Vulfsons, Latvijos Au-

kščiausios Tarybos narys, politinės komisijos pirmininkas bei Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos politinės komisijos narys.

Pasikalbėjime su Užsienio reikalų ministru Bondevik buvo iškelta Lietuvos, Latvijos ir Estijos stebėtojų klausimas Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje ir taip pat Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovavi-

DANIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERAS PRIĖMĖ BALTŲ DELEGACIJĄ

1990 m. birželio 12 d. baltiečių delegacija, kurią sudarė Lietuvos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, Latvijos Užsienio reikalų ministras Janis Jurkans, dr. Kazys Bobelis, Maido Kari, Gunars Meierovics ir Algirdas Budreckis, buvo priimti Danijos Užsienio reikalų ministro Uffe Elleman-Jensen privačioje audiencijoje, kurios metu Užsienio reikalų ministras pasakė labai gražią kalbą, pabrėždamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atstatymo reikšmę bei faktą kad Danija niekada Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos nepri-

pažino. Pasimatymas užtruko apie porą valandų.

Taip pat buvo paruošti gražūs pietūs, kurių metu vėl buvo pakeltas tostas už Lietuvą, Latviją ir Estiją ir buvo pasidalinta įvairiomis mintimis, ypač dėl Baltijos valstybių stebėtojų statuso pripažinimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje.

Kadangi Danija yra šios konferencijos šeimininkė, tai Danijos Užsienio reikalų ministras yra nuolatinis konferencijos pirmininkas ir jisai pasakė, kad jis stipriai parems Baltijos valstybių aplikaciją stebėtojų statusui gauti.

Ministras Jensen taip pat pabrėžė, kad stebėtojų statuso klausimas bus galutinai išspręstas Paryžiaus konferencijoje pri-

„Broliai ir sesės, nepalikime nelaimės ištiktos tautos, nebėkime į užsienius. Būkime kartu su tauta, kuri patyrė tiek negandų ir kančių. Mūsų susitelkimas šiandien ypač reikalingas.

„Tie, kurie nori mūsų tautos išsisklaidymo, ir sudarė sąlygas tautiečiams išvykti, o išvažiuoja juk vieni iš gabiųjų organizuotojų, tie kurie taip reikalingi atgimstančiai Lietuvai. Tad dabartiniu istoriniu laiko-

tarpiu kiekvieną žingsnį reikia labai apgalvoti, negalima rūpintis vien tik savo interesais, visiškai užmirštant tautą, kurioje gimė ir užaugai.

„Brangūs tautiečiai - prieš žengdami šį labai svarbų žingsnį, susimąstykime, ar dora palikti tautą nelaimėje vardan tariamo praturtėjimo”.

Lietuvos Tautininkų Sąjunga

mas Šiaurės Atlanto Taryboje, kurią sudaro Islandija, Norvegija, Danija, Švedija ir Suomija.

Ministras Bondevik buvo nepaprastai malonus, labai gražiai priėmė delegaciją, suruošė pietus, pakėlė tostą už Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atstatymą ir paklausė kokiais kitais reikalais Norvegija galėtų padėti Pabaltijo valstybėms. Jis taip pat pasakė, kad stebėtojų klausimą jis labai stipriai kels Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos sekančioje sesijoje, kuri vyks lapkričio mėnesio pabaigoje Paryžiuje ir jisai tikisi, kad Pabaltijo valstybės stebėtojų statusą gal būt gaus. Taip pat tą klausimą kels, kaip ir anksčiau ir Šiaurės Atlanto Taryboje.

Po konferencijos su Užsienio reikalų ministru delegacija buvo priimta taip pat Norvegų parlamento Užsienio reikalų komisijos pirmininko ir jo pavaduotojo. Po to delegacija buvo priimta Oslo universiteto baltų-slavų fakulteto dekanu ir jo fakulteto narių, kurie visi pasakė atitinkamas kalbas ir pasidžiaugė, kad šiuo metu jie turi vieną lietuvių studentą iš Lietuvos šiame fakultete. Jie pažadėjo ir toliau plėsti artimesnius ryšius su Baltijos valstybėmis.

(Elta)

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLONNY: Virgijina Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 50 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI ĖALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL: 718 769 - 3300

Demonstracijos New Yorke prie Sovietų misijos. Iš k.: W. Rodgers, P. Wytenus, populiarus radio komentatorius Barry Farber. Nuotr. R. Doyle

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

1990 birželio 14-oji Lietuvoje

“Nebijokite tų, kurie žudo kūną, bet negali užmušti sielos. Verčiau bijokite to, kuris gali pražudyti ir sielą, ir kūną pragare”. (Mt 20, 28)

Tie, iš pirmo žvilgsnio paprasti žodžiai, nuskambėję prieš du tūkstantmečius, šiandien palietė kiekvieną. Kiekvieną, kuris nepalūžo nei po kūno, nei po sielos kankinimų. Kuris šiandien išėjo prisiminti savo tautos nueito kelio kančių. “Vulnere sanato cicatrix manet” (Žaizdas užgydžius — randai lieka), kaip sakydavo romėnai. Visa Lietuva tarsi prisilietė prie savo randų, bet ne tam, kad išsigastų dabartinės politinės prievartos, ne tam, kad priekaištautų praeičiai, ne tam, kad užsidegtų neapykanta. Ne! Šie randai — garbingos, o ne gėdingos istorijos ženklai, kuriuos išskaidydama, tauta iš naujo suvokia sąvąją paskirtį, kelią ir laikyseną. Suvokia ir psirūžta nė žingsnio nežengti atgal nuo kovo vienuoliktosios akto.

Visose Dievo šventovėse šiandien, Gedulo, Vilties ir Pasiryžimo dieną, tikinti tauta kėlė rankas aukštyn, maldaudama: Dieve, palaikyk mūsų tikėjimą: juk tu esi su mūsų Tėvyne Lietuva!

Sostinė Vilnius su tavimi! Nei kiek nemažesnė minia, tą atminimą sausio vienuoliktosios vakarą, kai buvo atvykęs kaimyninės valstybės vadovas, norėdamas “susipažinti” su Lietuvos situacija, birželio keturioliktoją susitelkė prie Lietuvos šventovių širdies. Čia iškilmingas mišias koncelebravo visi Lietuvos vyskupai. Po to senamiesčio gatvėmis vos ne po penkiasdešimties metų tūkstančiai tikinčiųjų išėjo į Devintinių procesiją. Procesijai sugrįžus į Katedrą, buvo atnaujintas 1934-ųjų metų

tautos pasiaukojimo Švč. Jėzaus Širdžiai aktas. Po iškilmių Katedroje tremtiniai pakvietė visus drauge aplankyti Trijų Kryžių kalną.

Pusę septynių vakaro Universiteto Didžiąjame kieme skambėjo pernai Gedulo ir Vilties dienai kompozitoriaus Vidmanto Bartulio sukurtas *Requiem* (už laisvę žuvusiems).

Aštuntą valandą vakaro Katedroje buvo aukojamos mišios už žuvusiųjų ir iškentėjusiųjų aukas. Po jų Katedros aikštė nušvitavo uždegtų žvakučių liepsnomis.

Iš kitų gausenių tikinčiųjų susitelkimų sostinėje galima paminti gausų būrį tikinčiųjų, susirinkusių prie Vilniaus Aušros Vartų Madonos.

Tautos aukos buvo pagerbtos ir visose didesnių Lietuvos miestų bei miestelių geležinkelio stotyse, iš kurių išriedėjo pilni gyvuliniai vagonai žmonių į nežinią. Išriedėjo ir negrįžo... Lyg gyvi praeities liudininkai tebestovi Subačiaus geležinkelio stotyje dešimtys lokomotyvų, traukusių tuos prakeiktus, dabar jau tautos genocido simboliais tapusius vagonus. Kas žino: ar nebus jie panaudoti antrą kartą! Juk dar yra jėgų, norinčių palaužti tautos pasiryžimą būti laisvai!

Tokias šviesias mintis sukelia patirti teigiami įspūdžiai. Kaip nuostabiai atrodo ta pati procesija iš paukščio skrydžio! Tuo teko įsitikinti, pakilus virš Panevėžio ir aplinkinių parapijų. Nuostabus vaizdas — procesija sujungusi visas tris Panevėžio bažnyčias.

Žymiausiu šio Juodojo jubilėjaus paminėjimu reikia laikyti iš-

(nukelta i 4 psl.)

Kai pasaulio valdovai į jaunųjų dovydų — Mažutės Lietuvos, kuklaus Pabaltijo — priešinimasi milžinui galįjotui žiūri gana abejingai, vis daugiau Lietuvos žmonių sako, kad tik Viešpats Dievas gali ištiesti mums tvirtą pagalbos ranką. Todėl daugelis tikinčiųjų karštai meldžiasi ir pasninkauja, ir laukia, kad visa tauta stotų bendrai ir viešai melstis, atgailotų ir pareikštų pasitikėjimą Dievo Apvaizda.

Mes, Lietuvos Katalikų bažnyčios vadovai, nutarėme pakviesti visus tikinčiuosius ir prijuočiančiuosius geros valios žmones pagal išgales pasninkauti bei susikaupti birželio 11, 12, 13 d., t.y. tris dienas prieš tragiškąją birželio 14-ąją kurią jau pernai minėjome kaip Gedulo ir Vilties dieną, kuri šiemet turi būti kartu ir pasiryžimo diena. Šį kartą ji sutampa su gražia katalikų švente — Devintinėmis, kada laisvoje šalyse vad. Dievo Kūno procesija išeina į papuoštas gatves ir aikštes ir dalyvauja tose procesijose ne tik nuolatinė bažnytinė publika, bet ir laikančios save krikščioniškomis visuomeninės draugijos bei organizacijos su savo vėliavomis, taip pat valstybinės valdžios atstovai. Norime tad ir Lietuvoje šiais pirmaisiais Atkurtos Nepriklausomybės metais Švenčiausiojo Kristaus Kūno ir Kraujo šventę kuo gražiau pagerbti, savo gedulą ir

PIRMŪJŲ ATKURTOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METŲ GEDULO, VILTIES IR PASIRYŽIMO DIENA “LIETUVA SU KRISTUMI”

viltį eucharistinio Jėzaus Kristaus artumoje atšvęsti.

Kartu mes prisimename 1934 m. per Pirmąjį tautinį eucharistinį kongresą atliktą reikšmingą aktą — Lietuvos tautos pasiaukojimą Švč. Jėzaus Širdžiai, t.y. Jėzaus Kristaus meilei ir globai ir nutarėme tą aktą iškilmingai atnaujinti kaip tik birželio 14 d. Tai padarys Vilniuje Kardinolas su Vyskupais, dalyvaujant aukštiesiems Valstybės valdžios atstovams. Akto tekstas siuntinėjamas ir turi būti skaitomas per Devintinių iškilmes visose Lietuvos vyskupijose ir parapijose.

Tris pasirengimo dienas — birželio 11, 12, 13 — siūloma bažnyčiose rengti susikauptimo, atgailos, adoracijos vakarus.

Pačią birželio 14-ąją, kiek galima vienu metu, 12 valandą, laikoma iškilminga suma, joje skaitomas Ganytojų žodis. Sumos pabaigoje išstatomas monstrancijoje Švč. Sakramentas, skaitoma Švč. Jėzaus Širdies litanija, atnaujinamas pasiaukojimas ir pradeda procesija su keturiomis evangelijomis prie parengtų laikinųjų altorių gatvėse, aikštėse ar šventoriuje (maršrutas už šventoriaus ribų derinamas su vietos valdžia). Birželio 13-osios ar 14-osios vakarą dera surengti pamaldas už visus bausių laikų žuvusiuosius — nelaisvėje, tremtyje ar kovose, neskiriant, kurioje pusėje kas kovojo, nuo kieno rankos žuvo. Birželio 14 d. vakarą būtų gražu susieiti tyliam susikauptimui su degančiomis žvakutėmis Vilniuje prie Arkikate-

dros, Kaune prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, kitur — savu pasirinkimu.

Kur šalia katalikų gyvena kitų religijų išpažinėjai, kviečiami dalyvauti ir jų atstovai. Gyventojai raginami nuvalyti kelius bei gatves, kuriomis eis procesija, papuošti pakelės namus šventais paveikslais, gėlėmis, tautinėmis ir popiežiaus vėliavomis.

Šventė “Lietuva su Kristumi” duos mums pasijusti vienīgiems Dievo ir pasaulio akyse, susitaikinti, atsinaujinti dvasia, įgyti naujo pasitikėjimo ir rimties, pasiryžti dirbuotis, kad mūsų Tėvyne būtų laisva, graži ir garbinga, kad galėtų visada džiaugtis Viešpaties palaima.

Lietuvos Kardinolas ir Vyskupai

1990.06.04

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS GANYTOJŲ ŽODIS TAUTOS PASIAUKOJIMO ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDŽIAI AKTO ATNAUJINIMO PROGA

Brangūs Broliai ir seserys!

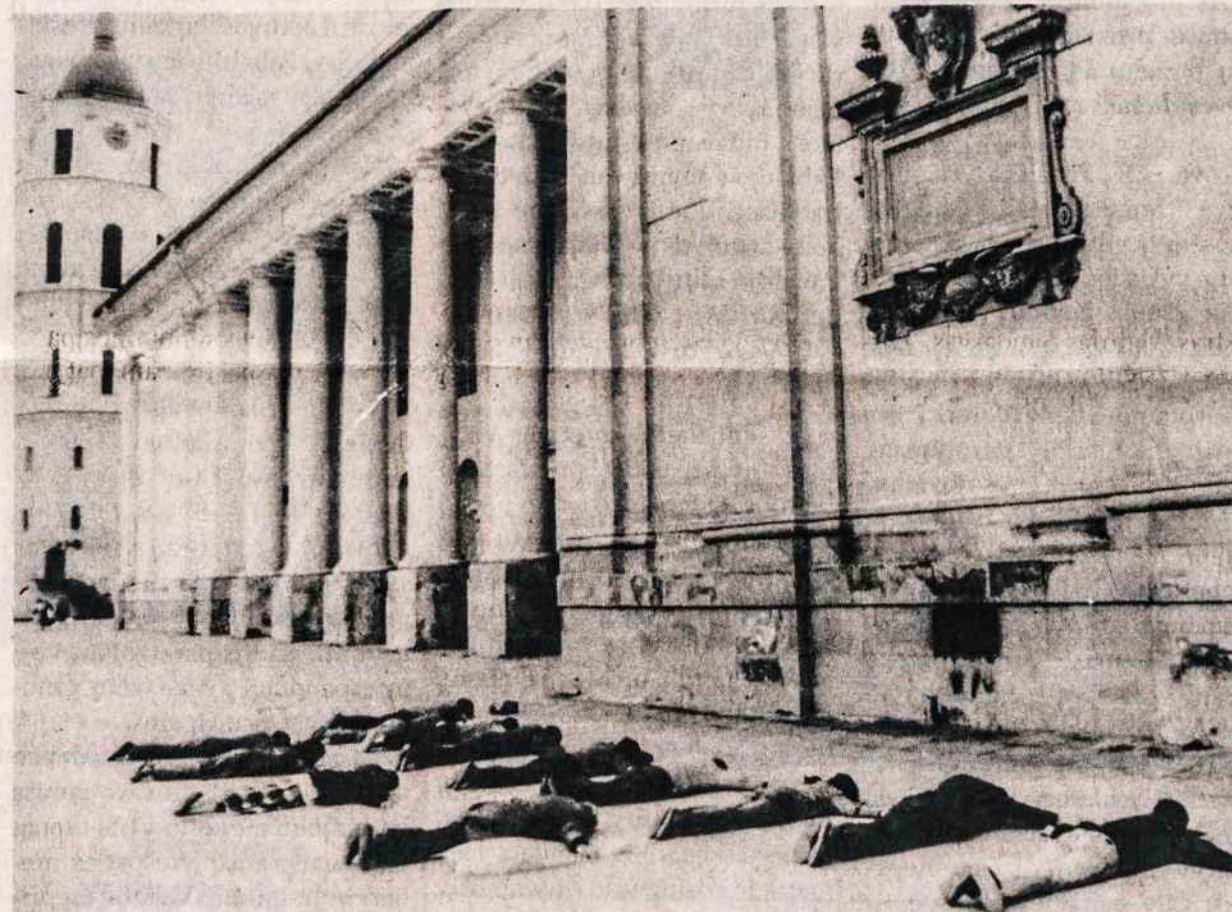
1934 m. liepos 1 d. Lietuvos Katalikų Bažnyčios ir Lietuvos

Respublikos Vyriausybės vadovai bei visuomenės atstovai iškilmingai pasirašė tautos vardu pa-

siaukojimo Švč. Jėzaus Širdžiai aktą. Tai buvo I-jo tautinio Eucharistinio kongreso baigiamasis akordas. Šimtą tūkstantinių mininių akivaizdoje Lietuva savo dvasinių ir pasaulietinių vadovų lūpomis pareiškė visam pasauliui, kad savo Valdovui ji pasirenka Kristų, kurio Švč. Širdžiai iškilmingai pasiaukuoja.

Brangūs Lietuvos katalikai! Nuo tos atmintinos dienos praėjo daugiau kaip pusė amžiaus. Per tą laikotarpį pergyvenome II-ąjį pasaulinį karą, kuris mūsų tautai atėmė naują dvasinę ir fizinę vergovę, iškentėme nemažą skriaudų ir neteisbių. Dalį mūsų tautiečių skaudžiai sužalojo prievarta brukama ateistinė pasaulėžiūra, pastūmėdama juos į baisų dorovinį nuosmūkj. Savanaudiškumas, moralinis palaidumas, alkoholizmas, narkomanija, abejingumas dvasiai užderėjo nudvasintoje, praradusioje ryšį su Dievu visuomenėje. Natūraliai kyla klausimas: kas mus išgelbės iš to baisaus dorovinio skurdo?

(nukelta i 4 psl.)

Malda, pasninkas ir asketika už nepriklausomą Lietuvą. Pastovios demonstracijos prie Vilniaus katedros. Nuotr. V. Kapočiaus

PAULIUS GALAUNĖ

Lietuvos dailės puoselėtojas,
meno istorikas,
muziejininkas, grafikas.Jo gimimo 100 metų 22
sukaktį prisimenant —

PAULIUS JURKUS

Kai 1947 buvo švenčiama pirmos knygos 400 metų sukaktis, P. Galaunė parašė straipsnį apie M. Mažvydo išleistų knygų meniskąją pusę. M. Mažvydas išleido 6 religinio turinio knygeles. Daugiausia tų knygų papuošimo ornamentai buvo skolinti iš kitų spaustuvių išleistų knygų. P. Galaunė nustatė, kad Mažvydo išleistų knygų estetinė vertė esanti nevienuoda. Jo teigimu, tik XVII a. lietuviška knyga pradėjo įsigyti savitesnių meninių bruožų.

Knygos grafinis apipavidalinimas visą laiką P. Galaunei buvo dėmesio rate. Jis džiaugėsi, kad užaugo dailininkų grafikų karta ir piešia lietuviškus pašto ženklus, knygų viršelius, iliustracijas, plakatus.

Studija apie ekslibrisus

Minėjome, kad jis jau 1926 išleido studiją apie lietuvių knygų ženklus Ekslibrisas Lietuvoje (XVI-XX šimtmečiai). Čia buvo aprašyti ir pirmieji ekslibrisų raizytojai, suminėti asmenys ir bibliotekos, kurios turėjo savo knygų ženklus. Studija iliustruota 59 ekslibrisų piešiniais ir nuotraukomis, duotas tikslus mokslinis aprašymas.

Studija susilaukė plataus atgarsio užsienyje — Prancūzijoje, Belgijoje, Lenkijoje.

Leidiniai apie lietuvišką
dailę

P. Galaunė beveik kasmet parengdavo po leidinį iš Lietuvos dailės istorijos, paliesdamas ir tolimesnę praeitį.

Jis surado ir aprašė architektą Lauryną Stuoką Gucevičių. Iš praeities iškėlė tapytoja Juozą

Oleškevičių, žemaitį bajorą, kilusį iš Šiluvos apylinkės. Šį dailininką jis pasirinko tik dėl to, kad jis buvo vienas iš žymiausių Pranciškaus Smuglevičiaus auklėtinių, gi Smuglevičius dėstė tapybą Vilniaus meno mokykloje — universitete. Juozas Oleškevičius, baigęs Vilniaus meno mokyklą, dar mokėsi Paryžiuje pas žymų tapytoją Daivdą. Buvo talentingas portretistas, nutapęs daug istorinių portretų.

Be gausių klasikinio stiliaus portretų, J. Oleškavičius sukūrė nemažą istorinės, religinės tematikos darbų. P. Galaunė, rašydamas apie jo kūrybą, iškelia jį kaip gerą piešėją, nes tuo metu iš visų dailininkų reikalauta, kad jis būtų geras piešėjas. Duodama plati to meto kultūrinio gyvenimo panorama. Į monografiją įdėta 23 portretai ir 12 kompozicijų. P. Galaunei buvo žinomi šio dailininko darbai, esą Peterburge. Vėliau tyrinėtojai išsiaiškino, kad jo darbų yra Krokuvos nacionalinėje bibliotekoje, Ermitaže, Paryžiuje, privačiose kolekcijose. Lietuvoje šio dailininko darbai retenybė. Monografija ir šiandien neprarado savo vertės.

Studija apie Vilniaus
meno mokyklą

1928 metais pasirodė trečia P. Galaunės knyga, skirta to paties

laikotarpio lietuviškai dailėi — *Vilniaus meno mokykla (1793 - 1831)*.

Medžiaga šiam darbiui jis buvo sukaukęs, skaitydamas Lietuvos meno istorijos kursą universitete.

Aštuonioliktojo amžiaus paskutiniame dešimtmetyje prie Lietuvos Vyriausios mokyklos (taip buvo pavadintas universitetas) 1793 metais buvo įsteigta architektūros katedra, o 1797 tapybos katedra, skulptūros katedra 1803, raizybos 1805. Juose dėstė ir mokė eilę žymių dailininkų ir architektų — L. Stuoka Gucevičius, M. Šulcas, P. Smuglevičius, J. Oleškevičius, J. Rustemas, J. Damelis, V. Smakauskas ir daugelis kitų.

P. Galaunė, aptardamas šią mokyklą ir šią grupę, į Lietuvos meno istoriją įvedė naują vardą — Vilniaus meno mokyklą. Šiuo vardu pavadinti ir tos mokyklos mokiniai, kurie pasižymėjo savo tapyba ir kėlė krašto savitą kultūrą.

P. Galaunė aprašė minėtų katedrų pedagoginę sistemą, dėstymo metodiką, mokymo programas, pateikė gausių mokinių biografijas, apibūdino jų darbus. Visa ši medžiaga buvo išblaškita įvairioje literatūroje, kuri buvo parašyta lenkų ir rusų kalba. Jo darbas parodė, kad lietuviškosios dailės pradžia ieškoti

pradžioje, bet jau aštuonioliktojo amžiaus pabaigoje.

Aprašyti dailininkai iki tol Lietuvoje buvo nežinomi, nors ir buvo baigę Lietuvos meno mokyklą. Tik su P. Galaunės darbu jie tartum antrą kartą atgimė Lietuvoje.

Vytauto portretai

1930 metais buvo švenčiama Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktis. Buvo sukurta lietuvių dailininkų portretų, skulptūrų, medalių.

P. Galaunė ir iškėlė klausimą, ar išliko autentiškas Vytauto portretas? Jis aptaria visus žinomus iš senovės portretus, raizinius. Jie esą sukurti vėlesniame laikotarpyje, jau po Vytauto mirties.

Trakų bažnyčioje yra vadinamas Vytauto portretas. Ten paivaizduotas barzduotas didikas ir turi tokį įrašą: “Alexander Vitoldus Magnus Dux Litvani”. P. Galaunė ir sako, jog šio paveikslas nėra viena detalė neprabyla, kad paveikslas ką nors bendro turi su Vytautu.

P. Galaunė sako, kad kitose kronikose rodomi Vytauto portretai buvo vartojami ir kitiems Lietuvos kunigaikščiams, Lenkijos karaliams pavaizduoti.

P. Galaunė ir daro tokią išvadą, nors Vytauto dvare dirbo dailininkų, bet jo portreto nebuvo

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS GANYTOJŲ ŽODIS

(atkelta iš 3 psl.)

Kilniausių mūsų tautos sūnų ir dukterų nuoširdaus darbo ir didelių pastangų dėka buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė. Turime teisėtą, demokratiškai išrinktą parlamentą ir vyriausybę. Jų vadovai yra pareiškę gilią pagarbą Lietuvos Katalikų Bažnyčiai už tai, kad ji sunkiausių represijų metais stipriai tautos dvasią, nesutiko tarnauti melui ir neteisybei, moraliai rėmė Lietuvos atgimimo bei atsinaujinimo sąjūdį. Oficialiame Lietuvos respublikos Auksčiausios Tarybos ir Ministrų Tarybos kreipimasi į Lietuvos Vyskupų Konferenciją išreiškiamas viltis, kad "Lietuva ir Bažnyčia liks amžiams kartu, sutartai plūšės tautos dvasia".

Akivaizdoje naujų sunkių išbandymų, kuriuos patiria mūsų tauta, einame nepriklausomybės įtvirtinimo keliu, mes jūsų ganytojai, kartu su valstybės vadovais, ryžtamės atnaujinti Lietuvos pasiaukojimo Švenčiausiai Jėzui Širdžiai aktą. Tikimės, kad mūsų atgimusios Tėvynės žmonės, ištikimai laikydami Dievo ir Bažnyčios įsakymų, pareikdami meilę ir ištikimybę Kristui, pajęgs pakilti iš moralinio skurdo, susitelkę tarpusavio meilėje ir vienybėje.

Išganytojas per savo ištikimą tarnaitę Margaritą Mariją Alekšą yra pažadėjęs gausių malonių Švenčiausios Jėzui Širdies garbintojams: "Aš duosiu jiems visų reikalingų jų luomui malonių, suteiksiu ramybę jų šeimoms, būsiu priebėga jiems gyvent, o ypač mirties valandą, palaiminsiu visus jų darbus. Nusišėdėliai mano širdyje ras gailestingumo šaltinį, atšalusios sielos taps uoliosios, uoliosios sielos trumpu laiku pasieks aukščiausių tobulumo laipsnį".

Brangūs Katalikai! Mes kviečiame jus atidžiai įsiklausyti į šiuos Išganytojo žodžius. Pakvieskite Kristų į savo šeimą, veskite prie Jo vaikus ir jaunimą. Tegul Jo Švenčiausioji Širdis viešpatauja visoje mūsų Tėvynėje. Nepamirškime, kad Kristaus Karalystė yra taikos, meilės, teisingumo ir gailestingumo Karalystė. Iš Kristaus mokykimės atlaidžios meilės, kuri neprisimena jai padarytų skriaudų, bet visuomet stengiasi blogį nugalėti

1990 birželio 14-oji Lietuvoje

(atkelta iš 3 psl.)

kilmes Šiauliuose ir prie Kryžių kalno.

Pusę dešimtos iš ryto Vilniaus gatvėje "susitiko" visi kryžiai, atkelti iš įvairių Lietuvos vietų (iš Vilniaus, Kauno, Pajūrio, Klaipėdos, Palangos, Pasvalio, Alytaus). O žygis prasidėjo dar birželio 2 dieną, išnešus pirmąjį kryžių nuo Vilniaus Katedros. Ir štai susitikimas! Duona ir druska. Toliau kryžių procesija ateina į Šv. apašt. Petro ir Povilo bažnyčios šventorių. Nuvilnijo Šiaulių valstybinio kamerinio choro giesmė. Nedidelis mitingas iki 11 val., kai jau prasideda mišnių auka. Po sumos gausybė žmonių nusidriekė nuo bažnyčios Šiaulių-Joniškio plentu link Kryžių kalno per keturius kilometrus — apie du šimtai tikstančių tikinčiųjų! Po poros valandų juos jau pasitiko Meškių klebonas Alfr. Vanagas. 16 valandą prasideda mišios. Jas koncertuoja: Pajūrio klebonas Vytautas Sadauskas, pats su tikinčiaisiais atėjęs 170 km ir atnešęs kryžių, Gruzdių klebonas Aleksandras Milašius ir latvių katalikų žurnalo redaktorius kun. Andrej Agluonietis, kuris atvyko su Rygos, Rezeknės ir Agluonos jaunimu, priklausan-

gerumu.

"Ateikite pas mane visi, kurie vargate ir esate prislėgti: aš jus atgaivinsiu!" (Mt 11, 28).

Taip kalbėjo Kristus prieš dvidešimt amžių Palestinos gyventojams. Šie jo žodžiai tebėra aktualūs ir šiandien. Ir dabar pasaulis, nežiūrind mokslu ir technikos pažangos, išgyvena skau-

džiū politinę, ekonominę ir moralinę krizę. Tarp daugybės savo protu ir rankomis sukurtų daiktų žmogus jaučiasi pasiklydęs, nelaimingas, našlatis. Jam reikia mylinčios atjauniančios širdies, prie kurios prisiglaudęs pasijustų ramus ir saugus.

Mūsų Tauta, sujungtomis rankomis išėjusi į Baltijos laisvės ke-

lią, dabar sujungtomis širdimis teiseina į Kristaus Meilės Kelią, nes tik Kristus mūsų Tautai yra šviesios ateities "Kelias, Tiesa ir Gyvenimas". (Jn. 14, 6).

Švenčiausioji Jėzui Širdie, teateinie tavo karalystė į mūsų nepriklausomą Lietuvą!

1990.06.14

ATNAUJINAMAS LIETUVOS PASIAUKOJIMAS ŠVENČIAUSIAI JĖZUI ŠIRDŽIAI

Lietuvos Tauta, šių 1990 metų kovo 11 dieną atkūrusi savo valstybingumą ir šiandien, tą pačių metų birželio 14-tąją, minėdama savo Gedulo ir Vilties dieną.

Ganytojų, valstybinės valdžios atstovų ir piliečių lūpomis ir širdimis atnaujina prieš 56-erius metus padarytą savo Tėvynės paaukojimą Švenčiausiajai Jėzui Širdžiai tardama: Žmonijos Gelbėtojai Jėzau Kristau,

Tavo Švenčiausiosios Širdies meilei ir globai mes pavedame savo tėvynės Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Meldžiame — Stiprink Bažnyčios ir Valstybės vadovus, apšviest visuo- menės ūkio ir kultūros darbininkus, laimink šeimą, vaikus ir jaunimą.

Suburk vienybės svetur išblaškytus Lietuvos sūnus ir dukteris, sujunk mus Tėvynėje atlai-

dumo ir broliškumo ryšiais.

Atleisk mūsų nuodėmes bei klaidas, uždek širdis Dievo ir artimo meile, doros ir ištvermės pasiryžimu.

Priimk kaip garbingos ateities auką mūsų krašto žmonių išken-tėtus vargus ir neleisk niekad svetimiems viešpatauti Nemuno ir Neris šalyje.

Geroji Švenčiausioji Jėzui Širdie, teateinie Tavo karalystė mūsų brangioje Lietuvoje!

Vilnius 1990 m. birželio 14, Švč. Kristaus Kūno ir Kraujo šventė, Tautos Gedulo ir Vilties diena

KOKIE GRAŽŪS ŽODŽIAI!

JAV prezidentas George Bush pasirašė proklamaciją, skelbiančią birželio 14 Baltijos kraštų laisvės diena:

-o-

Kova už Pabaltijo žmonių laisvę įžengė į naują didelių lūkesčių ir vilties etapą. 50-šimt metų vykusios Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių pastangos atgauti laisvę ir demokratiją pradėjo duoti vaisių.

Tarptautinė bendruomenė jau seniai pasmerkė tamsiuosius 1940-tų metų vasaros įvykius, kai dėl savanaudiško Hitlerio ir Stalino susitarimo — Molotovo-Ribbentropo pakto, iš Baltijos šalių buvo atimtas nepriklausomybės statusas. Tą lemtingąją vasarą sovietų kariuomenė įžengė ir okupavo Pabaltijo valstybes. Po to, surengti su-režisuoti rinkimai padarė galą Pabaltijo šalių apsisprendimui.

Minėti įvykiai, tačiau nepadarė galo pabaltiečių laisvės ir nepriklausomybės troškimui. Per praėjusius metus jie žengė svarbius žingsnius apsisprendimo linkme. Buvo surengti laisvi

ir teisingi rinkimai, pagrįsti daugiapartinė politinė sistema, kurie į valdžią atvedė gyventojų remiamas vyriausybes. Priimdamos nutarimus, atspindinčius Pabaltijo žmonių valią, Lietuva, Latvija ir Estija paskelbė savo norą atstatyti nepriklausomybę Pabaltijo šalių atstovai pasirinko nesmurtingą kelią ir pastoviai pasisakė už dialogą ir derybas su Maskva.

50-šimt metų Jungtinės Valstijos nepripažino prievartinio Baltijos šalių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Kaip jau esu užtikrinęs Lietuvos ministrę pirmininkę jos vizito čia metu, Jungtinės Valstijos tos politikos laikysis ir toliau. Mes remiame Pabaltijo žmonių apsisprendimo teisę ir raginame Sovietų Sąjungą gera valia pradėti dialogą su Pabaltijos vyriausybėmis atstovais, gavusiais liaudies mandatą laisvoje ir teisingose rinkimuose. Paskiausiai žingsniai ta kryptimi teikia vilčių, ir mes viliamės, kad prasidės pilnas ir produktyvus dialogas.

PRAŠVIS IR MUMS!

Po triumfalinės kelionės po Afriką ir Vakarų Europą kovojančios Afrikos simbolis, sąžinės kankinys ir kovotojas už lygias žmonių teises, Nelson Mandela jau Jungtinėse Valstijose.

Pietų Afrikos tautų kova prieš rasizmą ir apartheidą savo auka ir reikšme ne didesne už auką, kurią ant laisvės aukuro sudėjo Pabaltijo respublikų patriotai, kovodami prieš sovietinį totalitarizmą ir genocidą.

Šiandienos pasaulis žengia demokratijos ir šviesos link. Griūna odioziniai režimai, kurių tendencija vienoda — ar tai būtų pseudomokslinė teorija grįstas proletariato diktatas ar antihumaniškas vienos rasės priešpa-statymas kitai rasei — slopinti tautų laisvę ir apsisprendimą.

Tačiau paradoksalu, kad baltiečių pastangos ir išsivadavimo misija nepasiekia Vakarų demokratinė valstybių vadovų ir žmonių širdžių ir protų. Europos centre, išduotos savo beviltiškomis pastangomis, tautos štai jau keli dešimtmečiai šaukiasi pozityvios pasaulio opinijos.

Simboliškai, lietuvių tauta su kovojančia Afrika, tačiau konkrečioje solidarumo akcijoje nematysime mūsų pasiuntinių,

sveikinančių bebaimį kovotoją Mandelą, praleidusį Pretorijos režimo kazematuose dvidešimt septynerius metus — nes Lietuvos žmonių veikla tarptautinėje arenoje izoliuota diplomatiškai ir bejęgė finansškai, o laisvojo pasaulio lietuviškosios organizacijos ir jų veiksniai paskendę tarpusavio rietenose ir nereikšminguose sambrūzdžiuose.

Su mažom tautom būdingu provincialiu pasipūtimu, šie veikėjai neketina įveikti stereotipinio rasinio mąstymo, neranda tolerancijos pagerbti kitas kovojančias tautas, per kurių pastangas gali būti patys išgirsti plačiu mastu. Matydami pasaulį tik iš savos varpinės, vargu ar susilauksime milijonų pasaulio žmonių pritarimo užsitęsioje kovoje.

Dėl politinio trumparegiškumo lietuvių emigracija nesugebėjo sukurti politinio lobby Washingtono, todėl šiuo palankiu momentu būtų tikslinga propaguoti viešąją diplomatiją solidarizuojantis su kitomis pavergtomis XX-ojo amžiaus pabaigos tautomis.

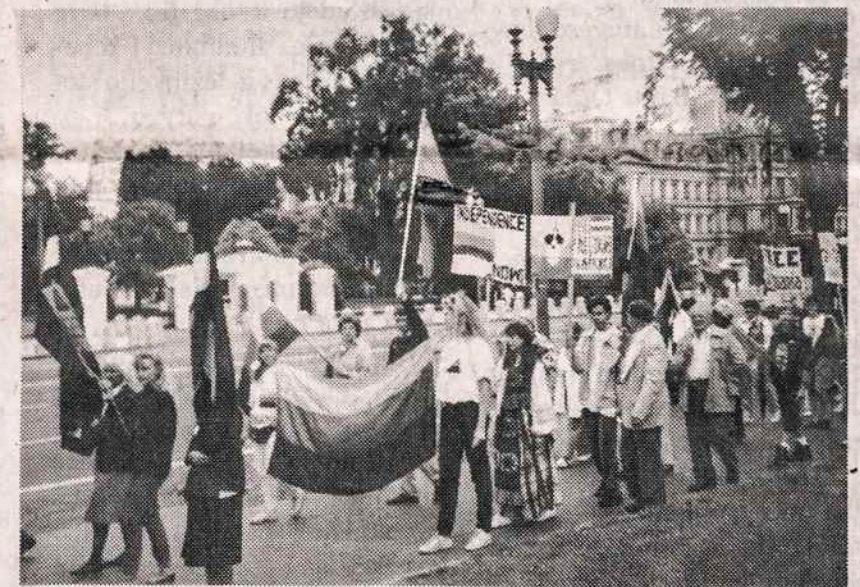
Tačiau milžiniškos žmonių pastangos nenuėis veltui. Istorijos teismo neišvengs ne tik tiesiog-

Latviai demonstruoja Washingtono demonstracijoje gegužės 28. Nuotr. L. Žarskus-Timbol

Laimos Žarskus-Timbolienės vaikai Amber ir Brent atvykę į demonstracijas iš Livingston Manor, N.Y. (Catskill kalnų apskritis). Nuotr. L. Žarskus-Timbol.

Demonstracijose, gegužės 28 rengtose Washingtono, D.C., dalyvavo du autobusai iš Elizabeth, N.J., o taip pat baltų atstovai iš įvairių miestų. Čia New Jersey jaunuoliai lydi demonstracijas nuo Baltųjų Rūmų. Nuotr. L. Žarskus-Timbol

NIJOLĖ SADŪNAITĖ PHILADELPHIJOJE

Prieš porą savaitių Nijolė Sadūnaitė buvo atvykusi į Philadelphia ir ten kalbėjo Romo Kalantos minėjime. Tą pačią dieną turėjo net du pasikalbėjimus televizijoje. Trumpai supažindino su savo gyvenimu ir su padėtimi Lietuvoje.

Philadelphijoje ji dar išbuvo

niai nusikalte režimai, bet ir tie, kurie žodžiais gina demokratijos principus, kurie deklaruoja tautų lygybę ir laisvo apsisprendimo frazes, tačiau tikrovėje linkę ramstyti griūvančias imperijas dėl besočių stambiojo kapitalo interesų, kuriam neegzistuoja panašios sąvokos, nes vienintelis motyvas — milijardinis pelnas.

Pamindami Amerikos demokratijos tėvų priesakus, šiandieniniai Washingtono pragmatikai rikiuojasi prie istorijos šiukšlyne atsidūrusių diktatorių šmėklų. Neišvengiamas demokratizacijos procesas, kaip upės bėgimas, atneš ir lietuvių tautai ilgai lauktą laisvę, tačiau jau be šiandienos galingųjų konkrečios paramos. Su kokia politine reputacija besikeičiančio pasaulio arenoje lietuvių tauta ateis į galutinį tikslą, priklausoma nuo mūsų pačių kuriamo kovojančios tautos įvaizdžio, kuris mūsų rankose.

Antanas Baniūnas

savaite laiko ir buvo nuvykusi aplankyti seselių kazimieriečių Šv. Juozapo senelių namuose.

Prieš išvykdamą iš Philadelphia ji dar turėjo pasikalbėjimą su didžiausiu Philadelphia Inquirer

10 MILIJONŲ LIETUVAI

Sen. Daniel Patrick Moynihan birželio 19 Senatui pateikė įstatymo projektą ("Bill"), kuris siūlo papildyti 1961 metų "Užsieniui pagalbos" aktą ir skubos keliu Lietuvai paskirti 10 milijonų humanitarinę pagalbą.

Kiek skirtingą to paties įstatymo versiją prieš kelias dienas Senatui pateikė ir senatorius William L. Armstrong. Jo įstatymas siūlo taip pat 10 mil. sumą.

Įstatymo projektai atsirado Senate dėka ištvermingos Angėlės Nelsienės veiklos Washingtono. Tą akciją ji vykdė beveik tris mėnesius, tarėsi su senatorių štabų nariais ir pačiais senatoriais ir aprūpino juos reikiama informacija ir dokumentais. Nelsienė yra JAV LB Tarybos prezidento ir Baltų Laisvės Lygos pirmininkė.

MAIRONIO MOKYKLA BAIGĖ 40-TUOSIUS MOKSLO METUS

Daina Černauskaitė

Birželio 3 Kultūros Židinyje buvo dviguba šventė — Maiironio lituanistinė mokykla baigė 40-darbo metus. Taip pat ir tautinių šokių mokytoja Jadvyga Matulaitienė paminėjo 40 metų sukaktį, kaip ji vadovauja New Yorko tautinių šokių grupei.

Išleido 5 abiturientus

Mokslo baigimo aktui vadovavo mokyklos vedėjas Pranas Gvildys. Į garbės prezidiumą pakvietė vysk. Paulių Baltakį, OFM, Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį, LB apygardos pirmininką Vytautą Alksnį, mokyklos kapelioną Tėv. Antaną

Christina Senken

Gailutė Kligytė

Washingtono demonstracijų metu Joe Karnuza iš Gulpport, Conn., ir Vaiva Vėbraitė padeda vainiką prie JAV nežinomo kareivio kapo.

Prakapą, OFM, Tėvų komiteto pirmininkę Aldoną Marijošienę, klasės auklėtoją Alfonsą Samušį ir sukaktuvininę Jadvygą Matulaitienę.

Invokaciją sukalbėjo mokyklos kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM, Aldona Marijošienė perskaitė pedagogų tarybos protokolą.

Per 40 metų daug kas mokykloje pasikeitė. 1954 metais Maiironio mokykla turėjo 220 mokinių, pirmąją mokyklos laidą

Vydas Marijošius

Aleksas Lileika

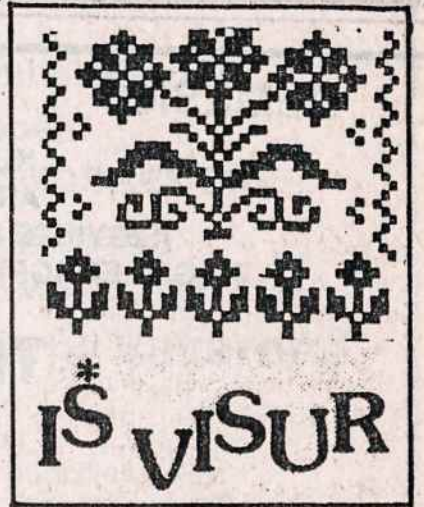
baigė 13 abiturientų, dabar mokykla turi tik 50 mokinių ir išleidžia 5 abiturientus.

Tie baigusieji yra: Daina Černauskaitė, Gailutė Kligytė, Aleksandras Lileika, Vydas Marijošius, Christina Senkens.

Abiturientai buvo susodinti prie garbės stalo kairėje pusėje. Jų kiekvienas tarė trumpą žodelį. Reikėjo pasidžiaugti gražia jų kalba. Vydas Marijošius baigė vienais penketukais.

Atestatus įteikė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

Vaiva Vėbraitė Gust ir Zina Dresliūtė iš Connecticut jungtinio lietuvių komiteto gegužės 29 įteikė Sickan Siv, Baltųjų Rūmų — JAV prezidento pareigūnui 115,000 parašų, surinktų per keturias savaites Amerikoje iš įvairių valstijų, raginant JAV prezidentą pripažinti Lietuvos respubliką. Birželio 12 Vaiva ir Connecticut Lietuvių Bendruomenės delegacija susitiko su senatoriumi George Mitchell ir senatoriumi Robert Dole. Su jais tartasi aktualiaisiais dabartinės Lietuvos klausimais.

— Dr. Vytautas Dambra, Venecuella, iki šiol buvęs PLB valdybos vicepirmininkas visuomeniniams reikalams, iš šių pareigų pasitraukė, nes paskirtas Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovu Venecuella. Dr. V. Dambra vos vietą PLB valdyboje užėmė Algimantas Gureckas iš Hartfordo.

— JAV LB Krašto valdyba ir Margutis liepos 1-7 organizuoja giesmių, dainų, žodžio ir muzikos savaitės renginius. Vilniaus universiteto mergaičių "Virgo" choras liepos 1 d. 10:30 val. ryto giedos Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Tą dieną 3 val. popiet atliks koncertą Jaunimo Centre.

— Kun. Stanley Gaučias, Sv. Kazimiero Seserų vienuolyno kapelionas, mirė Chicagoje birželio 4, sulaukęs 77 m. amžiaus.

— Kun. Antanas Micūnas, MIC, Kenoshos Šv. Petro parapijos klebonas, kunigystės 50 metų sukaktį minėjo birželio 3 Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje mišiomis ir banketu parapijos salėje. Sukaktuvinininkas yra kilęs iš Brighton Parko. Banketui vadovavo kun. Antanas Zakarauskas.

Vizos kelionėms į Lietuvą dar vis neduodamos. Iš Lietuvos pranešama, kad net ir gavus vizą, neverta važiuoti dabar į Lietuvą, nes trūkstant benzino, neįmanoma pasivažinėti, trūksta karšto vandens ir kitų patogumų. Tai erzintų amerikiečius turistus. Kai dėl vizų, tai sulaukta staigmenos — vizos suteiktos Grandinės iš Clevelando ansamblio nariams.

Sovietinės imperijos braškėjimas ir skilimas vystosi ir toliau. Šį istorinį procesą pradėjo Lietuva. Jos pėdomis pasekė Latvija ir Estija. Net ir Rusijos respublika paskelbė, kad jos įstatymai viršija Tarybų Sąjungos įstatymus Rusijos teritorijoje. Panašią suvereniteto deklaraciją patvirtino ir Uzbekistano respublikos parlamentas. Sekanti tokia "sukilė" respublika bus Gruzija. Jos parlamentas jau kovo mėn. paskelbė, kad jos jungimas į Tarybų Sąjungą buvo nelegalus. Taigi, paskutinė pasaulio imperija braška iš visų galų.

— "Draugo" dienraščio metinis banketas įvyks rugsėjo 23, Chicagoje, Martiniقه pokylis salėje.

— A. a. Jurgis Vasiliauskas, Australijos Lietuvių Bendruomenės vienas iš žymesnių veikėjų, po sunkios, bet neilgos ligos mirė gegužės 23. Velionis buvo gimęs 1912 rugpjūčio 22 gausioje ūkininko šeimoje Kazlų Rūdos valsčiuje, Marijampolės apskrityje. Nuo pat jaunų dienų reikiškesi katalikiškose organizacijose, talkino spaudoje.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Burba, Philadelphia, Pa., V. Kiaunė Opfell, Irvine, Calif. Užsakę kitiems: D. DeGerraro, Sothbury, Conn. — M. Barzda, Waterbury, Conn. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

LIETUVA, SUOMIJA ir ESTIJA — 15 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Taline, 2 naktys Helsinkyje Finnair linija.

Kelionė #801 — rugpjūčio 1-15: \$2,389.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,589.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir AUSTRIJA — 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Vienoje. Austrian Airlines linija.

Kelionė #808 rugpjūčio 8-22: \$2,399.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,599.00 iš Chicagos.

LIETUVA — 10 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #943 rugsėjo 13-22: \$1,809.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,009.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir SUOMIJA — 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #913 rugsėjo 13-26: \$2,209.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,409.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA — 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Pragoje. CSA linija.

Kelionė #105 spalio 1-15: \$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,359.00 iš Chicagos.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA — 12 dienų kelionė. 9 naktys Vilniuje, 1 naktis Pragoje. CSA linija.

Kelionė #106 lapkričio 5-16: \$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,899.00 iš Chicagos.

ŠV. KALĖDOS ir NAUJIEJI METAI LIETUVOJE 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Pragoje. CSA linija.

Kelionė #1225 gruodžio 21-sausio 4, 1991: \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicagos.

NAUJIEJI METAI LIETUVOJE — 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Pragoje. CSA linija.

Kelionė #1280 gruodžio 29 - sausio 11, 1991: \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicagos.

Visų kelionių, išskyrus #703D, kainose įskaitoma bilietis į Festivalo programą, tris pamaitinimus kasdien, pusryčius, pietus ir miesto apžiūrėjimą West Barlyne ir Helsinkyje, pervežimą ir asmeninį BALTIC TOURS palydovo patarnavimą visoje kelionėje.

PAPILDOMA KELIONĖ

LIETUVA-RUSIJA-SUOMIJA — 15 dienų kelionė. 2 naktys Maskvoje, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinkyje.

Kelionė No. 813, rugpjūčio 13 - 27 \$2459 iš Bostono ir New Yorko \$2659 iš Chicagos

Smulkesnėms informacijoms ir brožiūrai kreipkitės adresu:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA, 002164
Tel. 617 965 - 8080 Fax 617 332 - 7781

TRANSPAK

2638 WEST 69TH STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60629

TRANSPAK ir labdaringos "Pagalbos Fondas" Lietuvoje sudarė sutartį, kad būtų galima persiųsti į Lietuvą dėvėtus drabužius ir vartojamus daiktus neribotais kiekiais be jokio maito. Fondo tikslas — šelpiti senus žmones, invalidus, vaikus našlaičius ir kitus paramos reikalingus žmones.

Amerikos lietuviai gali sudaryti siuntinius ir juos skirti savo giminėms, draugams. "Pagalbos Fondas" išskirstys tuos siuntinius, tam kam skirta. Už šią paslaugą fondas tikisi, kad ir maža dalis aukotų drabužių, dėvėtų ar naujų, vaistų, medicininių priemonių bus skiriama tiesioginiai pačiam fondui. Taip pat, JAV ir Kanados įvairios organizacijos gali skirti siuntinius kitoms šalpos ar pagalbinės veiklos organizacijoms Lietuvoje.

Fondas yra sudarytas iš organizacijų, kooperatyvų ir pati fondo atskaitomybė yra labai tiksli. Norintiems galime prisiųsti fondo mėnesinės veiklos ataskaitą.

Transpak firma yra gerai žinoma Lietuvoje ir šios pagalbos veikloje minėtų daiktų persiuntimas yra suderintas su visais valdžios ir muitinės reikalavimais. Daiktų kiekiai neribojami. MUITO NĖRA.

Kadangi JAV ir Kanados lietuviai gyvena įvairiose vietovėse, norintieji siųsti tokius siuntinius gali persiųsti Transpak firmos adresu per UPS — United Parcel Service. Mes sukonsolidavę siuntus persiūsim į Lietuvą.

Siunčiame receptinius ir nereceptinius VAISTUS. Bayer aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, Advil ir kt. \$65. — Kiekiai neribojami. MUITO NĖRA.

Pervedame PINIGUS, tvarkome PALIKIMUS, perkame pigiai naujus AUTOMOBILIUS.

Duodame dviejų metų garantiją per mus siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams. Turime sutartą su pačia didžiausia elektroninių prekių taisymo įmone ELEKT-RONU, Lietuvoje. Ši garantija teikiama susitarus iš anksto.

Parduodame ir siunčiame kompiuterius, faksus, siuvimo, mezgimo, kopljavimo mašinas ir t.t. visas išvardintas elektrines prekes ir mašinas galime persiųsti kargo oro linija su iš anksto apmokėtu maitu ir pristatymu į namus Lietuvoje.

Rašydami visada praneškite savo telefono numerį — jums tai nieko nekainuos ir jūsų klausimas bus atsakytas tuoj pat.

Darome iškviatimus: pasikviečiant gimines iš Lietuvos ir kviečiant jus apsilankymui Lietuvoje.

Romas Pukštys
TRANSPAK
2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1-312-436 - 7772

Istaiga veikia kasdien 9-5 v.v.
šešt. 9-2 v. p. p.

DĖMESIO!

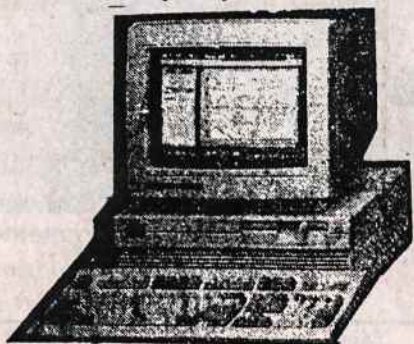
VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ISIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĘ

**TIMURS STORE
JOY – LUD**

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(Ivairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKŪMO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

LIETUVIŠKI LEIDINIAI

Sidabro lietus, pasakos \$20.00.
600 Lietuvos krikšto jubiliejus \$12.00.

Atlaidai/Lithuanian Pilgrimages \$25.00.

Vilnius lietuvių liaudies dainose \$20.00.

Jieškančiojo pėdsakai, Evangelijų mąstymai \$10.00.

J. Aisčio poezijos rinkinys \$8.00.

J. Audėno Paskutinis posėdis \$5.00.

J. Gliados Kovo Ketvirtoji \$5.00.

J. Gailušio Visaip atsitinka \$3.00.

VI. Ramojaus Kritusieji už laisvę \$3.00.

Puzino spalvotas albumas \$25.00.

Persiuntimui pridama \$1.50.

Šitie ir kiti leidiniai gaunami: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

BOOKS IN ENGLISH

English-Lithuanian Dictionary \$12.00.

Lithuanian Pilgrimages/Atlaidai \$23.00.

The Lithuanian women — \$5.00.

Serving Lithuania by J. Valiūnas \$18.00.

Samogitia - Žemaitija \$8.00.

Map of Lithuania \$8.00.

Lithuania 700 Years \$18.00.

Introduction to Modern Lithuania \$18.00.

4 Cassettes to use with above book \$30.00.

Lithuanian Cookery \$12.00.

Fighters for Freedom in Lithuania \$10.00.

History of the Church in Lithuania \$10.00.

My Dictionary in English-Lithuanian — \$12.00.

Persiuntimui pridama \$1.50. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Priešdeda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepatektų į netikėtus rankas, leidžiamas įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
470 West Broadway
South Boston
AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon - Tues, Wed & Fri
Thurs - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

SOVIETŲ DEPUTATAI PRIEŠ BLOKADĄ

Sovietų liaudies atstovų "tarp-regioninės deputatų grupės, nariai paskelbė pareiškimą dėl padėties Lietuvoje, kurio vertimas išspausdintas gegužės 4 d. Tiesoje. Jie pasisako prieš tiesioginio prezidento valdymo įvedimą Lietuvoje ir prieš ekonominę blokadą. Tokią blokadą Užkaukazėje, primena jie, pasmerkė SSRS liaudies deputatų antrasis suvažiavimas kaip politinio spaudimo metodą, dėl kurio taikymo kenčia visi gyventojai tarp jų seni žmonės, moterys, vaikai. Dabar į šį kelią stojo SSRS prezidentas ir vyriausybė.

Pareiškimo autoriai ragina SSRS ir Lietuvos vyriausybę tuoj pat pradėti derybas, nes, pagal galiojančią SSRS konstituciją, sąjunginė respublika yra su-

vereni valstybė ir neįtikinami yra SSRS prezidento argumentai, kad derybas vesti galima tik su užsienio valstybe.

(Elta)

— "Gimtasis Kraštas" praneša, jog iš Londono gauta žinia, kad šių metų 33-sios Derby arklių lenktynių loterijos pelnas yra skiriamas Lietuvos Katalikų Bažnyčiai. Ši parama būsimai perduota Lietuvos vyskupų konferencijai.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminiams ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita proga - siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išsivijos ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasečių su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą kurį galite gauti atsuntę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD
P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201
Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376
368 Broadway, So. Boston, MA 02127

1990 M

stovyklų kalendorius

Lietuvių kilmės — anglų kalba — liepos 1 - 14 d.

Lietuviškai kalbantiems — liepos 15 - rugp. 4 d.
(stovyklauja dvi ar tris savaites)

Jaunimui 17 - 18 m. — liepos 29 - rugp. 4

Šeimų savaitė — rugp. 5 - 12 d.

Informacijai: NERINGA, ICC-RT 21, PUTNAM, CT. 06260

**SSRS
NEPRIKLAUSOMAS
DARBININKŲ
JUDĖJIMAS
UŽ SKRIAUDŽIAMĄ
LIETUVĄ**

Lietuvos Aukščiausios Tarybos deputatas Kazimieras Uoka gegužės 4 supažindino savo kolegas su Novokuznecke įvykusio nepriklausomo darbininkų judėjimo ir organizacijų pirmojo suvažiavimo rezoliucija dėl Sovietų Sąjungos ir Lietuvos santykių (Tiesa., 1990.V.8). Šiame dokumente pabrėžiama, kad suvažiavimas supranta Lietuvoje vykstančius politinius procesus ir reikalauja nedelsiant nutraukti ekonominę-politinę blokadą. SSRS vadovybė turi pradėti derybas su Lietuva be kokių nors išankstinių sąlygų. Suvažiavimas kviečia darbo kolektyvus, turinčius ūkinį ryšius su Lietuva, juos tęsti ir plėsti.

(Elta)

STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ FONDA

ir didinkime turimus įnašus, nes Lietuvos fondas remia liuanistinį švietimą, mokslą ir jaunimą.
Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street, Chicago Ill. 60629

POSTAGE STAMPS OF LITHUANIA

220 puslapių gausiai iliustruota Lietuvos istorija pašto ženkluose. Kaina 20 dol. su persiuntimu. Graži dovana jaunesniems ir vyresniems, čia ir Lietuvoje. Su užsakymais kreiptis adresu: C. Matuzas, 107 - 32 117 St., Richmond Hill, N.Y. 11419.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

- NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401
- CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333
- FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304
- DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350
- WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Aukštų nuosimčių taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — 2 dol.
Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

Bostono lietuvių jaunimas energingai vykdė parašų rinkimą po peticiją JAV prezidentui Lietuvos reikalais. Čia Elytė Kazlaitė iš Cambridge, Mass. Nuotr. L. Kulbienenė

AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖ KULTŪROS ŽIDINYJE

Didieji birželio trėmimai šiemet paminėti įspūdingiau ir prasmingiau. Į programą įsijungė žmonės iš Lietuvos ir Philadelphiajos Lietuvių Bendruomenės dramos būrelis. Minėjimą rengė LB New Yorko apygardos valdyba. Visą programą suorganizavo ir tvarkė Kęstutis Miklas, renginių vadovas. Pirmininkas Vytautas Alksnis tik atidarė minėjimą ir visą vadovavimą perdavė K. Miklui.

K. Miklas vadovavo pakiliai ir stamantriai, duodamas minėjimui didesnę dinamiką. Didelė stėigmėna buvo iš Vilniaus atvykęs kun. Vaclovas Aliulis, *Katalikų pasaulio* vyr. redaktorius.

Jis pirmiausia ir buvo pakviestas tarti žodį, kaip svečias, vakarykščiai atvykęs iš Lietuvos. Jo žodis buvo lakus, jautrus ir giliai prasmingas.

Buvo paklausta gal kas salėje yra tokie, kurie buvo ištremti, ten gyveno ir ten mokėsi. Buvo viena svečio Anzelmo Bačiausko žmona. Kaip esame minėję, Anzelmas Bačiauskas yra Kauno politechnikos instituto profesorius, dėsto elektros mokslus. Jis skubėjo savo dėdės, Kazimiero Bačiausko, aplankyti, bet jį rado jau mirusį. Dabar tvarko palikimo reikalus.

Jis yra gana jaunas vyras, gimęs 1940 metais, tų baisių birželio trėmimų gerai ir neprišimena. Kalbėjo apie vėlesnius trėmimus, kaip žmonės slapstėsi, kaip vargo tremty.

Dėmesio centre buvo montažas — Amžino įšalo žemė. Jį suvaidino Philadelphiajos ir čia atvežė parodyti. Veikalas — montažas padarytas pagal to paties vardo knygą, kur aprašomi didžiausi mūsų tautos vargai. Veikalą — montažą parašė Julija Dantienė, kuri čia ne kartą jau pasirodė su savo vaidinimais.

Scenos viduryje buvo pastatyta didžiulė knyga — kokių 8 pėdų aukščio, 4 pėdų pločio. Dekoracijas padarė Aleksas Danta, muziką pritaikė R. Rukšienė.

Vaidino: Rasa Krokutė, Aniliora Mašalaitienė, Jonas Meškauskas, Raimunda Rukšienė, Vidmanas Rukšys, Rasytė Stibytė, Virgus Volertas, Kristina Volertienė.

Montažo aktoriai apsisiautę juodom marškom, išsidėstę scenoje, jie tik skaito savas istorijas.

Viena už kitą ta istorija šiurpesnė, žiauresnė. Paskaitė pasukui užlenda už tos knygos.

Viena reikia pasidžiaugti, kad jaunimas įdėjo daug darbo — kalbėjo be akcento tikrai švaria, gražia kalba. Montažo turinys gal kiek statiškas, labai žiaurus, bet ką padarysi, kad toks buvo tų tremtinių gyvenimas — be galo žiaurus

Teko girdėti, kad montažą veš į Chicago. Reikėtų jį kiek aptrumpinti, nes kitos istorijos panašios viena į kitą. Tada jo slinktis pasidarytų greitesnė ir įvairnesnė. Reikia pagirti ir Juliją Dantię ir visą grupę, kurie nesigailėjo nei laiko nei darbo ir taip pajavairino mūsų renginius, drauge ir patys lavinosi.

Į minėjimą buvo užsukę ir Vilniaus universiteto rektorius, kuris buvo publikai pristatytas. (p.j.)

MAIRONIO MOKYKLA BAIGĖ 40-TUOSIUS MOKSLO METUS

(atkelta iš 5 psl.)

gardos valdyba Anglų - lietuvių kalbos žodyną. Visi buvę mokyklos mokytojai apdovanoti gėlimis. Devintojo skyriaus vardu atsiveikino Rūta Ilgutyte, baigusiųjų vardu — Vydas Marijošius, padėjo tėvams, mokytojams, klasės auklėtojui įteikė dovaną — odinį albumą. Aldona Marijošienė pristatė naują mokyklos vedėją Rasą Juškię ir taip pat padėjo buvusiam vedėjui Pranui Gvildžiui.

Tautinių šokių dalis

Tautinių šokių mokytoja buvo netekusi balso. Tai už ją tekstus perskaitė Giedrė Stankūnienė. Kiekvienas šokis buvo trumpai aptartas. Šoko jaunesnieji ir vyresnieji. Iš viso pašoko šiuos šokius: Kepurinę, klumpakojį, lėtiną, blezdinginį jonkelį, šiaudėlę, vakaruškas, gyvataras, šešių šokių pynė. Pabaigai pašoko suktnį.

Pabaigoje dar pasveikinta Jadvyga Matulaitienė — sveikino Daiva Kezienė. Vytautas Alksnis sveikino LB New Yorko apygardos vardu. Gauta sveikinimų raštu, telegramų, prinešta gėlių, tik gaila, kad mieloji mūsų mokytoja negalėjo ištarti žodžio, — taip buvo užkimus. Jos kalbą

Ateitininkai sendraugiai

Bostono ir apylinkių ateitininkų sendraugių skyriaus susirinkimas įvyko gegužės 28 erdviam V. Keturakienės bute, So. Bostone. Šį kartą ypač gausiai dalyvavo skyriaus Putnamo padalinys: ateitininkų dvasios vadovas kun. dr. V. Cukuras, prel. V. Balčiūnas, kun. R. Krasauskas, dr. Č. Masaitis ir kt.

Susirinkimą atidarė skyriaus pirm. A. Girmius ir pakvietė B. Paliulį susirinkimui vadovauti, o sekretoriumi E. Eivą.

Kalbėtojas ekonomistas dr. Edvardas Bubnys, kuris dabartiniu metu dėsto finansinę ekonomiką Suffolk universitete, Bostone, yra pakviestas Vlikui parengti dokumentą, kiek Sovietai yra skolingi Lietuvai. Su šio dokumento santrauka buvo supažindinti susirinkimo dalyviai. Profesoriaus apskaičiavimu Sovietai yra skolingi bilijonus dolerių už genocidą, turto atėmimą, aukso konfiskavimą, ekonominės pažangos sustabdymą ir pan.

Kitas susirinkimo punktas buvo dr. Juozo Girmiaus 75 metų amžiaus paminėjimas. Sukaktyvininko gyvenimą, kultūrinę ir visuomeninę veiklą nušvietė S. Cibienė ir priminė, kad po savaitės, t. y. birželio 3 bus plateisnio masto dr. J. Girmiaus jubiliejaus minėjimas. J. Ambraziejienė ir B. Paliulis sukaktyvininką papuošė lietuviška juosta, o O. Girmiuviene — orchideomis.

Susirinkime buvo aptarta keletas artimųjų reikalų, kaip tai knygų siuntimas į Lietuvą, nario mokestis. Pasiūlytas naujas skyriaus pavadinimas: Bostono - Brocktono - Putnamo, Worcesterio ateitininkų sendraugių skyrius.

Susirinkimas baigtas malda ir ateitininkų himnu.

A. B.

Prasmingas paminklas

Mirusio rašytojo Antano Gustaičio įamžinimui Lietuvių Fonde sudaryta ir įnešta 2,500 dol.

Artėja šventės. Kaip dovaną savo draugams bei artimiesiems užsakyk Darbininką.

perskaitė Giedrė Stankūnienė.

Po šokių programos buvo puikios vaišės. Dalyvavo ypač daug jaunimo. Malonu buvo jų tarpe pasizmonėti ir pasidžiaugti augančiu lietuvišku atžalynu. (p.j.)

LIETUVOJE

Rublis ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje smunka. Dabar juodoje rinkoje Vilniuje už 1 dol. mokama net iki 25 rublių.

Petro Vaičiūno, dramaturgo, poeto ir vertėjo, 100-sios gimimo metinės minimos šiais metais. Birželio 7. P. Vaičiūno mirties dieną, grupė rašytojų ir teatrolių kartu su Teofilija Vaičiūnienė aplankė rašytojo kapą Vilniaus Rasų kapinėse. Gimtasis Piliakalnių kaimas priklausė Jonavoje ir Panoterių vidurinę mokyklą. Janavos kultūros namuose jubiliejinis vakaras įvyks liepos 14. Vilniuje, akademiniame dramos teatre, jubiliejinis minėjimas įvyks rugšėjo 3.

Tai prasmingas paminklas mirusiam. Įnešta suma padidintasi Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas, kuris skiriamas Lietuvai, kai ji atgaus pilną laisvę, o jos nuošimčiai remiami įvairūs lietuviški reikalai. Tuo būdu įamžintasis toliau tebedalyvauja lietuvių visuomeniniame ir kultūriname gyvenime, nors yra išsiskyręs iš gyvųjų tarpo.

1991 m. balandžio 7 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje koncertas, kurio programą atliks sol. Irena Milkevičiūtė, sol. Virgilijus Noreika ir pianistė Gražina Landsbergienė — visi iš Lietuvos.

Kelionė į Putnamą

Putnamo Seselių ruošiamą Lietuvių Susitarinimo šventę šiais metais įvyks liepos 29, sekmadienį. Jei susidarys reikiamas skaičius žmonių, norinčių į tą šventę vykti, tai bus sandomas autobusas. Užsirašyti iki liepos 8 d. Šv. Petro lietuvių parapijos klebonijoje, 7-tos gatvės koplyčioje arba telefonu: Antanas Januška 696 - 5438, klebonija 268 - 0353. Užsirašant įmokama 15 dol. už asmenį. Jei nebus reikiamo dalyvių skaičiaus, autobusas nebus sandomas ir įmokėti pinigai bus grąžinami.

Cape Codo lietuvių

Vis daugiau lietuvių įsikuria gražiam Cape Code. Tolygiai ten auga ir stiprėja lietuvių veikla, kurią organizuoja Lietuvių Bendruomenės Cape Codo apylinkė, dabar vadovaujama Alfonso Petručio. Paskutiniu metu ten viešėjo Lietuvos tinklininkų komanda, atvykusi į Sporto šventę, vykusią Bostone. Ji susipažino su Cape Codo aplinka ir lietuviais, pabendravo su jais ir vienu autobusu vyko į demonstracijas Lietuvoje reikalu Washingtone. Įdomu, kad vietos dienraštyje *Cape*

Esate kviečiami pabendrauti su poetu VYTAUTU LANDSBERGIU ir kitais jaunais LIETUVOS KINEMATOGRAFAIS Lietuviškų Filmų Vakaronė

IVYKKS

šeštadienį, liepos 7 d. 7 val. vak.
Šv. Andriejaus parapijos salėje
396 Church St., New Britain, CT

Filmus pristato jų kūrėjai!!!

Padraugaukime ir pasisvečiuokime kartu su vakaronės prelegentais!

Ruošiama šilta vakarienė visiems.

Auka: įskaitant vakarienę: \$12 iš anksto, \$15 prie durų
Bilietai užsakomi per CT LB RYŠIŲ CENTRĄ 521-7057

Cod Times parašius apie tą išvyką į Washingtoną, atsirado naujų lietuvių, kurie ligi šiol lietuviškoje veikloje mažai buvo žinomi. Jie finansiškai prisidėjo prie tos kelionės išlaidų padengimo. Tokiais minėtini dr. Jonas Bernotavičius, įteikęs 100 dol., o taip pat Bunda Charlas, skyręs 50 dol. Šalia to minimą išvyką pinigai parėmė uolūs tos kolonijos nariai Židžiūnienė ir Vieškalnis, paaukoję po 50 dolerių, o taip pat eilė kitų, skyriusių mažesnes sumas. Šalia peticijos Lietuvos reikalui, po kuria surinkta 900 parašų su viršum, išvyka į Washingtoną demonstracijai Lietuvos reikalui, buvo vienas svarbiausių įvykių vietos lietuvių gyvenime, sustiprinusių ryšius su tautos kaimeni ir padėjusių jam kovoję už laisvę.

Laisvės varpas

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra Laisvės Varpas radijo programa, perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9 - 10 val. ryto iš radijo stoties WCAV — FM 98. Jos vedėju yra Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA. 02402, telefonas: (508) 586 - 7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (508) 587 - 9898. Žinias galima perduoti Faxu, skambinant telefonu: (508) 586 - 7209. Tuo tarpu telefonas ir Fax yra toje pačioje telefono linijoje, tad dėl žinių perdavimo Faxu reikia pirma pambinti telefonu, prašant kad būtų įjungtas Fax.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas 508 586-7209.

110—220 v.
WE SHIP WORLDWIDE

OPEN SUNDAY 10-2 PM
Video Overseas, Inc. 249 West 23rd Street. New York, N. Y. 10011.

1 VCR MON-SAT 10 AM-6 PM

2

3

4

JVC HRD SVC-321E \$ 249
AIWA E 101 \$ 199
Panasonic G12EE \$ 249

14 DAYS / 4 PROGRAMS
RECORD / PLAYBACK

JVC 21" TV
C210 ME
7 SYSTEM
MONITOR / RECEIVER
REMOTE CONTROL
\$ 425

SHARP WQ 260
DOUBLE CASSETTE
SHORT-WAVE
\$ 59

SHARP FAX MACHINE
\$ 199
\$ 249

HITACHI
VM-2380E
4 HEAD HQ
PAL SECAM
AUTOFOCUS
\$ 869

NATIONAL
CAMCORDER
NV-M7EN
PAL SYSTEM
4 HEAD HQ
AUTOFOCUS
\$ 869

TOSHIBA-VIDEO
B-1
PAL/SECAM DK
REMOTE CONTROL
5 DAYS SALE
\$ 189

VIDEO OVERSEAS

(212) 645-0797

ACCESSORIES INCLUDED

We are not responsible for typographic error. Prices subject to change and vary with exchange rates. Please check. This ad supersedes all previous ads. 6/29/1990

DARBININKAS

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija. .... (718) 827-1352

Spaustuvė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeth birželio 24 paminėjo Baisiojo Birželio įvykius. Po mišių už Lietuvą apeigos vyko prie lietuviško kryžiaus sodelyje. Vadovaujant pirm. Jonui Adomėnui buvo pagerbtas ir kuopos dvasios vadas kun. S. Raila, kuris išvyksta pensijon. Vyčiai įteikė dovanų ir linkejo geros sveikatos.

Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo valandos direktorius, su mamyte Eugenija Keziene birželio 25 išskrido į Chicagą. Tarp kitų užsiėmimų posėdžiaus su Margučio radijo programos vadovybe, dalyvaus Vilniaus Jaunimo Teatro spektaklyje, o taip pat priėmimo Blackstone viešbutyje.

New Yorko Lietuvos nepriklausomybės komiteto posėdy birželio 19 pirm. Vytautas Alksnis pranešė, kad piniginis vajas tarp nelietuvių vyksta sėkmingai. Apie 4,000 dol. suaukojo latviai, lenkai, ukrainiečiai ir rusai. Šį darbą koordinuoja Raimundas Šližys. Pinigai persiųsti į PLB būstinę Cincinnati, iš kur jie naudojami tiesioginei paramai Lietuvai.

Lietuvių Atletų Klubu metinis susirinkimas Kultūros Židinyje vyko birželio 22. Nutarta siekti bendradarbiavimo ir gerų santykių palaikymo su Kultūros Židinio vadovybe. Stengiamasi surasti kompromisą dėl salės nuomavimo sporto treniruotėms. Šiam reikalui tarpininkauti tarp Kultūros Židinio ir Lietuvių Atletų Klubu vadovybių pakviestas žinomas visuomenininkas Aleksandras Vakselis.

Nuo a. a. Veronikos Gintautienės mirties pirmosios metinės sueina liepos 14 d., šeštadienį. Mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje bus 10 val. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti mišiose ir pasimelsti. Po mišių bus pietūs.

A. a. dr. Lidijos Stanaitienės šviesiam prisiminimui Marina ir Zigmas Raulinaičiai skiria 50 dol. Darbininkui ir 50 dol. Kultūros Židiniui paremti.

Vilniaus radijas praneša, kad dainų šventė Lietuvoje įvyks, tik bus sutrumpinta iki trijų dienų. Vilniuje liepos 6 bus atidaryta tautodailės darbų paroda, vakare dainų ir šokių ansamblių koncertuos dainų parke, o senamiesčio aikštėse vyks folkloro vakaronės. Liepos 7 šokėjai Žalgirio stadione surengs du koncertus. Liepos 8 koncertas vyks Vingio parke. Šventėje ketina dalyvauti 30,000 su viršum šokėjų ir choristų. Daugumas jų į Vilnių atvyks traukiniais.

AUTOBUSAS Į SESELIŲ PIKNIKĄ

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 29. Autobusas išvyksta sekmadienį 6:30 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo. Pakely autobusas sustos prie Shalins Funeral Home 84 - 02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kaina asmeniui 25 dol., įskaitant įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskię, tel. 296 - 2244 arba Darbininko administracijoje, tel. 827 - 1351.

Amerikos Lietuvių jaunimo sąjūdis rugpjūčio 9-12 dienomis rengia seminarą Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose Brooklyne. Bus kalbama kaip pakelti lietuvišką sąmoningumą universitetuose, darbovietėse, panaudojant vadovavimo ir organizavimo talentus.

PRANCIŠKONAI IŠ LIETUVOS

Birželio 18 į pranciškonų vienuolyną Brooklyne atvyko Tėv. Sigitas-Benediktas Jurčys — Lietuvos pranciškonas, kuris studijuoja Romoje. Šiuo metu Kennebunkporto vienuolyno svečiuojasi keturi jaunosios kartos kunigai pranciškonai iš Lietuvos: Liudas Jurevičius, Edmundas Atkočiūnas, Astijus Kungys ir Sigitas-Benediktas Jurčys. Penktasis — Tėv. Robertas Ruzga — iš Vilkaviškio atvyksta liepos 15 d.

Irena ir Vytautas Alksniniai iš Glen Cove, L. I., birželio 23 antrą kartą tapo seneliais. Jų dukra Lina ir Saulius Anužiai, dabar gyvena Detroit, Mich., susilaukė antro sūnaus, kuriam duotas Tado vardas.

JAV LB Newarko apylinkės valdyba kviečia į metinį visuotinį susirinkimą, kuris įvyks liepos 1, sekmadienį, tuoj po 11 val. mišių Newarko Švč. Trejybės parapijos salėje, 207 Adams St., Newark, N.J.

Jaunas lietuvis, turįs darbą, ieško buto iš dviejų kambarių su virtuve. Butas gali būti su baldais ar be jų. Informacijai skambinti 718 235 - 5962.

MADŲ PARODA IŠ AUSTRALIJOS

Grupė jaunų drabužių kūrėjų (designers), baigusių Sydnėjaus Australų nacionalinę meno kolegiją, keliauja su paroda į Istanbulą, Paryžių, New Yorką. Drauge važiuoja ir modeliai.

Pereitais metais jų paroda su dideliu pasisekimu praėjo Londone, Paryžiuje, Barcelonoje.

Šioje grupėje yra viena lietuvaite Ramona Ratas, dail. grafiko Vaclovo Rato dukra. Ji yra viena iš 7 kūrėjų-designer, kur turi Sydnėje savo saloną.

Jų darbų paroda rengiama 1990 liepos 15 d., 3 v. popiet Kultūros Židinyje.

Visas pelnas skiriamas atsikuriančiai Lietuvai.

— Prel. dr. Juozas Prunskis įteikė Marijos aukštesniajai mokyklai didesnę sumą pinigų, kad iš jų procentų padėtų plėsti mokyklos biblioteką auklėjimo sričiai.

Lietuvė mergina, atvykusi iš Lietuvos ilgesniama laikui, ieško darbo lietuvių šeimoje. Gali padėti, patarnauti nepajėgiems, slaugyti ligonius, bei atlikti bet kokius darbus. Tel. 718 - 894 - 1968.

Parduodami tautiniai drabužiai: berniukui ir mergaitei. Su persiuntimu tik 85 dol. kiekvienas. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Tel. 718 827-1351.

Branduolys, birželio 24, sekmadienį, 3 v. p. Aušros Vartų parapijos salėje, Manhattan, N.Y., rengia filmų bei literatūros popietę. Dalyvaus jauni filmininkai iš Lietuvos.

Arts Club Teatras, ketvirtadienį, birželio 28, 8 v.v. pristato Wittol D. Gambrowicz veikalą *Princess Ivona*. Režisuoja Rasa Allen Kazlas. Kiti veikalai bus: liepos 12, 19, 26 (Shakespeareo — *A Comedy of Errors*). Įėjimas nemokamas, bet aukos įvertinamos. Adresas: Aušros Vartų parapija, 570 Broome St. NYC. Informacija — (718) 768 - 0925.

Jauni filmininkai (šiuo kartu 8) iš Lietuvos birželio 22 demonstravo savo sukurtus filmus. Dvieju valandų programai vadovavo Romas Kezys. Vakara suorganizavo Audra Misiūnienė. Jai talkino Jaunimo Sąjunga. Filmų rodymo aparatūrą parūpino Dava Kezienė. Ji salėje pardavinėjo Lietuvos nepriklausomybės, paskelbimo ir kitokias video juostas. Gautas pelnas paskirtas jauniems menininkams ir Kultūros Židiniui, kurio vardu padėjo Kultūros Židinio tarybos pirm. Algirdas Mačiulaitis. Apsilankė apie 50 asmenų.

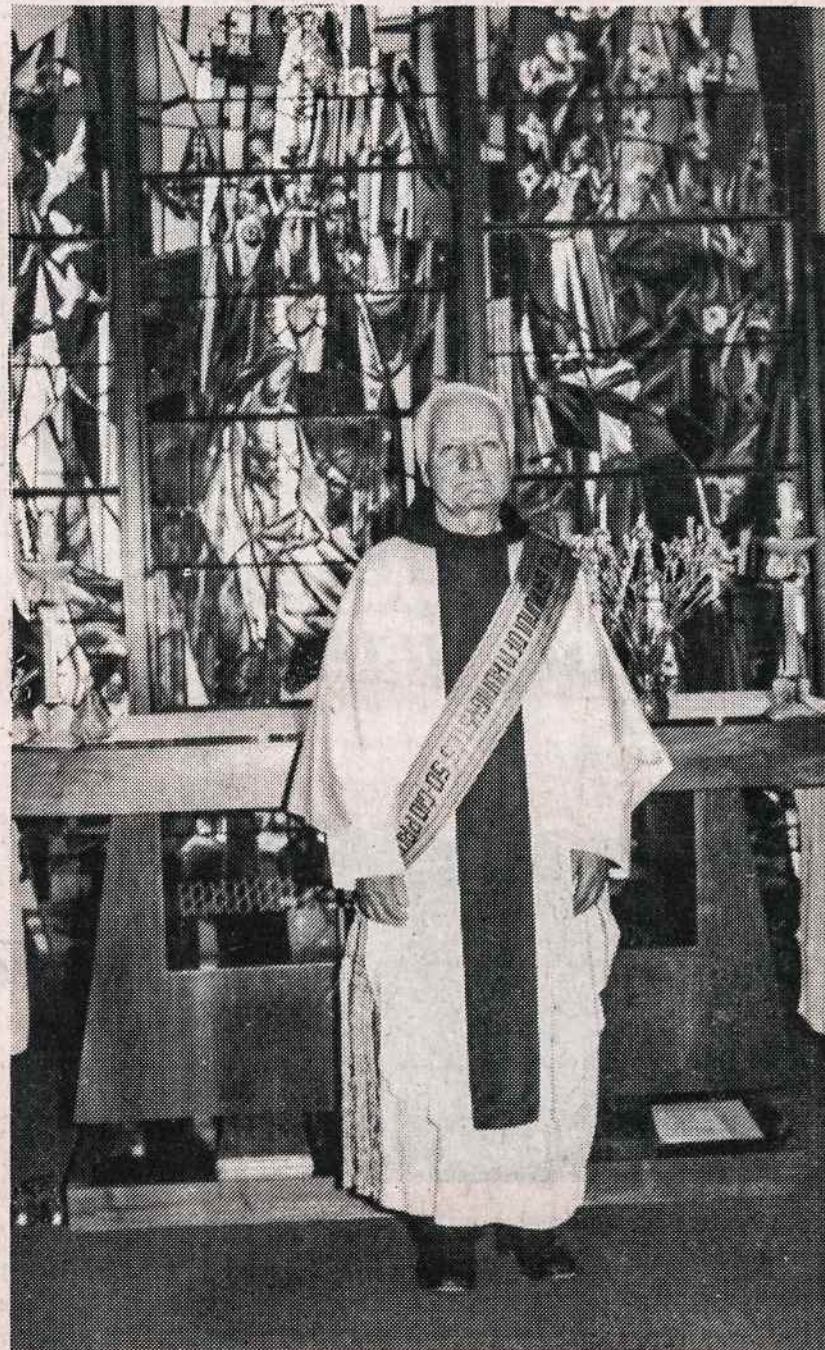
— Vilniuje parduodamas išmokėtas kooperatyvinis butas, nauja mašina VAZ 2107 ir išmokėtas kooperatyvinis garažas. Telefonas Brooklyne 718 336 - 5676. Kalbama rusiškai arba angliškai.

TRANSPAK firmos savininkas Romas Pukštys vėl važiuoja į Lietuvą liepos mėn. pradžioje. Tvarkomi palikimai, pervedami pinigai, perkami nauji automobiliai pigiai. Atsiskaityti iki birželio 30 dienos. TRANSPAK, 2638 West 69th Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-312-436-7772.

Reikalinga mergina-draugė arba našlė, kuri gali kartu gyventi ir prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namus. (turtą, sveikatą ar slaugyti ligoje). Rašyti Joseph Lugau arba John Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, NY. 11421 USA.

Ekspursiją į Floridos turistines vietas ir paskui kelionę laivu į salas rengia Apreiškimo parapijos taryba drauge su kelionių biuru Vytis, kuriam vadovauja Romas Kezys. Ekspursija bus sausio mėnesį.

A. Merklio "Didysis varpininkas Vincas Kudirka" — 416 puslapių leidinys, įrištas į kietus viršelius. Išleido Vydūno jaunimo fondas. Kaina su persiuntimu 17 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko administratorius Tėv. Petras Baniūnas, OFM, birželio 2 atšventęs 50 metų kunigystės sukaktį po mišių vienuolyno koplyčioje. Nuotr. A. Baniūno

— Mažosios Lietuvos Rezi- stencinio sąjūdžio suvažiavimas įvyks rugsėjo 2 Chicagoje. Puikius moteriškus tautinius drabužius, spalvingus, rankų darbo, galite įsigyti už prieinamą kainą. 718 972 - 1351.

sekmadienį, liepos 29 d.

Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS - Lietuvių susiartinimo šventė

11:00 Šv. Mišios ir Tikėjimo liudijimas
12:00 Pietūs, pramogos
3:00 Neringos stovyklautojų programa
4:00 Šv. Valandėlė už Lietuvą
4:45 Didž. Loterijos Laimėjimai

Mišias laikys Kun. K. Pugevičius
Tikėjimo liudijimas - Nijolė Sadūnaitė

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti!
Pasikvieskite ir savo draugus!

Madų Paroda

rengiama Kultūros Židinyje
1990 liepos 15, sekmadienį, 3 val. popiet

Idomius drabužius demonstruos Sydney (Australijos) madų kūrėjos (tarp jų RAMONA RATAS)

Pelnas atsikuriančiai Lietuvai

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko Klubas

Baltija

Elegantiškoje aplinkoje lietuviškas restoranas tiekia pietus ir vakarienę. Atidaryta nuo 11:30 val. ryto iki 10 val. vak. Sekmadieniais "Brunch" su šampanu iki 4:30 val. popiet. Sekmadienį vakarais nuo 6 iki 8 val. vak. linksmina klasikinis gitaristas. Pirmadieniais uždaryta. Automobiliai paliekami privačiame kieme, 86 - 21 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Galima susitarti grupėms dėl specialių patiekalų ar kainų. Skambinti 718 846 - 5900.

KULTŪROS ŽIDINYS ŠAUKIASI JŪSŲ PAGALBOS!

Panaudokite šią atkarpą ir siųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN CULTURAL CENTER, 355 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

NARIO MOKESTIS:

Organizacijai (\$50.00).....
Asmeniui (\$25.00) .....

PAGALBINĖ AUKA:

Organizacijos pavadinimas, arba asmens vardas ir pavardė:

Adresas:

(Visos aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių)

Lietuvos Valstybės Ateitis

Adv. Povilas Žumbakis

ir

Viktoras Nakas

• Pristatys Lietuvos Konstitucijos ir įstatymų rinkinį "Lithuanian Independence."

• Analizuos teises ir politines galimybes Lietuvos Valstybės gyvavimui.

Kultūros Židinio Mažoj Salėj

Liepos 6d. - Penktadienį
7:00 v.v.

Vakarą rengia ir visus atsilankyti kviečia
Tautos Fondas
ir
JAV LB-ės N.Y. Apygarda